

Javne nabavke

Okvirni sporazumi

SADRŽAJ

- [Okvirni sporazumi na osnovu Direktive](#)
- [Podobnost okvirnog sporazuma](#)
- [Oglašavanje okvirnog sporazuma](#)
- [Postupci koji omogućavaju okvirni sporazum](#)
- [Imenovanje privrednih subjekata za okvirni sporazum sa više dobavljača](#)
- [Trajanje okvirnog sporazuma](#)
- [Pitanja obuhvaćena okvirnim sporazumom](#)
- [Dodjela ugovora na osnovu okvirnog sporazuma](#)
- [Obavještanje i period mirovanja](#)
- [Dodatne informacije](#)

Objavljivanje odobrila Karen Hill, rukovoditeljica programa SIGMA

Uvod

Jedan broj država članica, uključujući nordijske zemlje, kao i Francusku i Veliku Britaniju, ima dugu tradiciju korištenja okvirnih aranžmana. Ovaj način nabavke obično podrazumijeva da naručilac (ili naručioc) oglašava priliku, a onda zaključuje ugovore ili drugu vrstu sporazuma sa jednim privrednim subjektom, ili sa više njih, za nabavke radova, dobara ili usluga tokom određenog vremenskog perioda.

Kada su radovi, dobra ili usluge, na osnovu okvirnog sporazuma, te vrste da potpadaju pod Direktivu o nabavkama u javnom sektoru (Direktiva),¹ a ukupna procijenjena vrijednost nabavki koje će se obaviti na osnovu okvirnog sporazuma premašuje finansijske pragove EU, onda se okvirni sporazum oglašava u *Službenom listu Evropske unije (SLEU)*, a privrednim subjektima se isti dodjeljuje koristeći jedan od standardnih postupaka javne nabavke koje nudi Direktiva. Vidjeti SIGMA Informativni dokument o javnim nabavkama br. 5, *Finansijski pragovi EU*.

Kad se pojavi zahtjev za radovima, dobrima ili uslugama koje su onog tipa koji uključuje okvirni sporazum, naručilac koji je korisnik tog okvirnog sporazuma može dodijeliti ugovor (tzv. „call-off“)² sa zahtjevima na osnovu okvirnog sporazuma bez obaveze da dalje provodi tenderski postupak.

Zajednička karakteristika okvirnih sporazuma bila je i još uvijek je nedostatak apsolutne sigurnosti u vezi sa ukupnim iznosom tokom trajanja okvirnih sporazuma. Stoga okvirni sporazum dozvoljava izvjesnu fleksibilnost naručiocima nabavki, tj. kupcima koji nisu u mogućnosti da se obavežu na ustaljen, tj. fiksni nivo nabavki na samom početku sporazuma. Okvirni sporazumi mogu uključivati jednog naručioca ili više njih kao kupce, kao i jednog privrednog subjekta ili više njih.

Okvirni sporazumi često se primjenjuju od strane tijela za centralizirane nabavke, koja djeluju ili u svoje ime ili u ime grupe naručilaca. Vidjeti SIGMA Informativni dokument o javnim nabavkama br. 20, *Tijela za centralizirane nabavke*.

Objašnjenje za metodu okvirnog sporazuma za nabavke je ostvarivanje ušteda, i po pitanju troškova nabavke, i po pitanju vremena provedenog na postupak nabavke. Važno je napomenuti da se najvažnije uštede obično ostvaruju kada se nabavke putem okvirnog sporazuma kombinuju zajedno sa centraliziranim i e-nabavkama. Vidjeti SIGMA Informativni dokument o javnim nabavkama br. 11, *Mehanizmi nabavke*, i SIGMA Informativni dokument o javnim nabavkama br. 19, *Okvirni sporazumi*.

Do Direktive o nabavkama u javnom sektoru iz 2004,³ nijedna posebna odredba u Direktivi o javnim nabavkama nije pokrivala sklapanje i provođenje okvirnih sporazuma. Države članice koje su koristile ove metode smatrale su da ne postoji potreba za posebnim odredbama jer su postojeće Direktive već sadržale dovoljno odredaba. Bilo je zabrinutosti, ipak, na nivou EU, oko načina na koji se provode neki okvirni sporazumi, a nedostatak jasnoće i prisustva posebnih odredaba značili su da su neke države članice dozvoljavale korištenje okvirnih sporazuma dok druge nisu. Direktiva iz 2004. je, stoga, prvi put uvela odredbe koje se tiču okvirnih sporazuma. Ovaj pristup se nastavio i primjenom nove Direktive.

¹ Direktiva 2014/24/EU od 26. februara 2014. o javnim nabavkama i stavljanju van snage Direktive 2004/18/EZ.

² Postupak dodjeljivanja ugovorâ na osnovu okvirnog sporazuma ponekad se naziva „call-off“ ili „calling-off“, a ugovori dodijeljeni na osnovu okvirnog sporazuma se nazivaju „call-off“ ugovori.

³ Direktiva 2004/18/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 31. marta 2004. o koordinaciji postupaka za dodjelu ugovora o javnim nabavkama radova, ugovora o javnim nabavkama dobara i ugovora o javnim nabavkama usluga.

Okvirni sporazumi na osnovu Direktive

Termin „okvir tj. okvirni sporazum“ koristi se da se opiše niz komercijalnih aranžmana i sporazuma o nabavkama. Međutim, definicija „okvirnog sporazuma“ data je u Direktivi, i upravo ovaj tip okvirnog sporazuma je centralna tema preostalog dijela ovog Informativnog dokumenta.

Član 33 Direktive određuje način na koji se okvirni sporazumi mogu zaključiti i provesti. Države članice moraju učiniti okvirne sporazume dostupnim naručiocima, što znači da je transpozicija odredaba Direktive o okvirnim sporazumima u nacionalno zakonodavstvo obavezna.

Okvirni sporazum u članu 33(1) Direktive definira se kao „sporazum između jednog ili više naručilaca i jednog ili više privrednih subjekata, koji ima za svrhu da utvrdi uslove pod kojima se dodjeljuju ugovori tokom određenog perioda, naročito u pogledu cijene i, prema potrebi, predviđenih količina.“

Naručilac koji sklapa okvirni sporazum oglašava okvirni sporazum i poziva privredne subjekte da podnesu prijavu za imenovanje za okvirni sporazum. Naručilac oglašava okvirni sporazum u *SLEU* i koristi jedan od pet standardnih postupaka javnih nabavki, utvrđenih Direktivom, za izbor i ocjenjivanje ponuda. Nakon prijema i ocjene informacija i ponuda, naručilac dodjeljuje okvirni sporazum jednom ili više privrednih subjekata. Naručilac i članovi okvira onda zaključuju okvirni sporazum koji regulira način na koji će se ugovori dodjeljivati članovima okvirnog sporazuma, kao i uslove koji se primjenjuju na tu dodjelu.

Glavna prednost okvirnih sporazuma je objavljivanje jedinstvenog poziva za podnošenje ponuda u *SLEU* i provođenje jedinstvenog EU postupka nabavke, koji obuhvata i uspostavljanje okvirnog sporazuma i kasnije dodjele ugovorâ na osnovu okvirnog sporazuma.

Ugovori koji se dodjeljuju na osnovu okvirnog sporazuma mogu se dodjeljivati ili direktno članovima okvirnog sporazuma bez daljeg nadmetanja ili putem mini nadmetanja samo između članova okvirnog sporazuma. Ne postoji zahtjev za ponovnim objavljivanjem u *SLEU* niti za provođenjem kompletnog EU procesa nabavke za dodjelu ugovorâ na osnovu okvirnog sporazuma. Ovo je glavna prednost okvirnog sporazuma, budući da ubrzava vremenske rasporede nabavki, kao i da u značajnoj mjeri smanjuje troškove kako za naručioca, tako i za privredne subjekte, naročito kada se kombinuje sa centraliziranim nabavkama ili e-nabavkama.

Napomena: U nekim državama članicama, naručiocima su obavezni da koriste postojeći okvirni sporazum ukoliko je jedan okvir uspostavljen, koji pokriva predviđenu nabavku. U drugim državama članicama takva obaveza ne postoji. Ovo je pitanje lokalnih propisa i politika.

Okvirni sporazumi obično se sklapaju za primjenu od strane više od jednog naručioca – ili ih sklapa vodeći naručilac ili naručilac koji djeluje kao tijelo za centralizirane nabavke. U ovom slučaju, u cilju zadovoljavanja zahtjeva za transparentnošću, naručilac, kao strana okvirnog sporazuma, treba biti jasno određen u ovu svrhu u pozivu za učestvovanje u nabavci ili u pozivu za potvrđivanje interesovanja. Okvirni sporazumi mogu se koristiti samo između onih naručilaca koji su jasno određeni i onih privrednih subjekata koji su strane okvirnog sporazuma. Ovaj zahtjev je jasno naznačen u Recitativu 60 Direktive.

„...određene aspekte bi trebalo pojasniti, naročito činjenicu da okvirne sporazume ne bi trebali koristiti naručiocima koji nisu u njima utvrđeni. U tu svrhu, naručiocima koji su strane određenog okvirnog sporazuma od samog početka trebaju biti jasno naznačeni, ili nazivom ili na druge načine, kao što su upućivanje na određenu kategoriju naručilaca unutar jasno razgraničene geografske oblasti, kako bi pomenuti naručiocima mogli biti lako i nedvosmisleno utvrđeni. Slično tome, okvirni sporazum ne treba biti otvoren za prijem novih privrednih subjekata nakon što je takav sporazum zaključen. To podrazumijeva da bi – u slučaju da tijelo za centralizirane nabavke koristi sveobuhvatni registar naručilaca ili kategorija naručilaca, kao što su lokalni organi u datoj geografskoj oblasti, koji imaju pravo da koriste okvirne sporazume koje je

sklopilo tijelo za centralizirane nabavke – ono to trebalo uraditi na takav način da omogućí provjeru ne samo identiteta određenog naručioca već, također, i datum na koji je stekao pravo na korištenje okvirnog sporazuma koji je zaključilo tijelo za centralizirane nabavke jer se tim datumom utvrđuje koje određene okvirne sporazume naručilac ima pravo koristiti.“

Podobnost okvirnog sporazuma

Okvirni sporazum možda neće biti podoban za sve vrste nabavki. Naručioci trebaju biti sigurni da će okvirni sporazum obezbijediti adekvatno, ekonomično i efikasno sredstvo nabavke.

Najprikladnije korištenje okvirnog sporazuma je kada naručilac ima potrebu za radovima, uslugama ili dobrima koja se ponavlja, ali gdje tačne količine koje će se tražiti nisu poznate.

Kako bi procijenili pogodnost okvirnog sporazuma, tj. da li je to sredstvo koje odgovara, naručioci trebaju razumjeti prednosti i mane okvirnih sporazuma, različite tipove okvirnih sporazuma, kako se oni sklapaju i kako funkcioniraju u praksi.

Primjeri okvirnih sporazuma:

- Jedno odjeljenje vlade zaključuje okvirni sporazum za nabavku kancelarijskog materijala sa tri dobavljača.
- Četiri susjedna lokalna organa zaključuju okvirni sporazum za održavanje puteva sa jednim privrednim subjektom.
- Tijelo za centralizirane nabavke, koje djeluje u ime 10 zdravstvenih organa, zaključuje okvirni sporazum sa četiri snabdjevača za nabavku vozila hitne pomoći.

Oglašavanje okvirnog sporazuma

Okvirni sporazum se mora oglasiti u *SLEU* objavljivanjem poziva za podnošenje ponuda ili, u slučaju decentraliziranih organa, putem prethodnog obavještenja *PIN*-a kao vida poziva za učestvovanje u postupku javne nabavke. Zahtjev da se oglas objavi u *SLEU* važi kada je procijenjena vrijednost – bez poreza na dodatu vrijednost (PDV) – za sve nabavke koje će realizirati na osnovu okvirnog sporazuma, iznad relevantnog EU praga za taj tip ugovora.

Poziv za podnošenje ponuda ili prethodno obavještenje objavljuju se na početku procesa kako bi se utvrdio okvirni sporazum. I za poziv za podnošenje ponuda i za prethodno obavještenje mora se koristiti standardni obrazac. Odjeljak o okvirnom sporazumu u standardnom obrascu *SLEU* mora biti popunjen, pored svih ostalih relevantnih odjeljaka. Vidjeti SIGMA Informativni dokument o javnim nabavkama br. 6, *Oglašavanje*.

Kada je okvirni sporazum zaključen i utvrđen, nema daljih zahtjeva da se isti oglašava u *SLEU* prije dodjele ugovora na osnovu okvirnog sporazuma.

Postupci koji omogućavaju okvirni sporazum

Član 33(1) predviđa da se svaki od postupaka predviđenih Direktivom može koristiti za primjenu okvirnog sporazuma. Za više informacija o postupcima javnih nabavki vidjeti SIGMA Informativni dokument o javnim nabavkama br. 10, *Postupci javnih nabavki*.

Jedino se prilikom dodjele ugovorâ na osnovu okvirnog sporazuma primjenjuju druge odredbe. Te odredbe postoje posebno za okvirne sporazume.

Napomena o praksi

Iako je moguće koristiti bilo koji od pet glavnih postupaka nadmetanja za dobijanje okvirnog sporazuma, u praksi se češće koriste otvoreni i restriktivni postupak. Razlog za ovo je činjenica da okvirni sporazumi više pogoduju nabavci jednostavnih vrsta roba i za nabavke koje nisu složene, što znači da su otvoreni i restriktivni postupak najpogodniji postupci.

Važno je shvatiti da sporazum nije samo jedan spisak privrednih subjekata koji su kvalificirani da obezbjeđuju radove, dobra ili usluge koje potpadaju pod okvirni sporazum. To je mnogo više od spiska. Da bi im okvirni sporazum bio dodijeljen, privredni subjekti moraju i da se kvalifikuju i da podnesu ponude, koje naručilac ocjenjuje. Upravo ove ponude stvaraju osnov za buduće dodjele ugovorâ na osnovu okvirnog sporazuma. Kriterij za dodjelu i imenovanje za okvirni sporazum je podnošenje ekonomski najpovoljnije ponude. Za dodatne informacije o kriterijima za dodjelu, vidjeti SIGMA Informativni dokument o javnim nabavkama br. 8, *Utvrđivanje kriterija za dodjelu ugovora*.

Imenovanje privrednih subjekata za okvirni sporazum sa više dobavljača

Kada naručilac namjerava da imenuje više od jednog privrednog subjekta i da sklopi okvirni sporazum „sa više dobavljača“, Direktiva ne određuje minimalni ili maksimalni broj privrednih subjekata.

Predloženi maksimalni broj privrednih subjekata koji će biti imenovani za okvirni sporazum mora, svakako, biti naznačen u Pozivu za podnošenje ponuda koji je objavljen u *SLEU*.

Napomena o praksi

Iako ne postoji zakonsko ograničenje broja privrednih subjekata koji mogu učestvovati u okvirnom sporazumu, neka praktična pitanja moraju se razmotriti. Na primjer, imenovanje izuzetno velikog broja privrednih subjekata može demotivisati privredne subjekte i odvratiti ih od učestvovanja s obzirom da njihov udio u poslu na osnovu okvirnog sporazuma može biti prilično mali.

Štaviše, ukoliko se koristi postupak mini nadmetanja (vidjeti ispod), može biti neophodno, u ovoj drugoj fazi, pozvati sve privredne subjekte koji su članovi okvirnog sporazuma da učestvuju u nadmetanju. Također, privredni subjekti možda ne budu radi da učestvuju ukoliko ih bude previše u tom okvirnom sporazumu. Također bi se moralo razmotriti praktično pitanje i problem sa povećanim obimom administracije koji to sa sobom nosi za naručioca koji provodi okvirni sporazum.

Naručilac treba pažljivo procijeniti tržište, svoje zahtjeve i sredstva tokom faze pripreme, prije nego što donese odluku o određenom broju privrednih subjekata za određeni okvirni sporazum.

Novi učesnici okvirnog sporazuma nakon njegovog zaključivanja

Strane u okvirnom sporazumu ostaju fiksno utvrđene sve vrijeme trajanja okvirnog sporazuma. Novi naručioci ili novi privredni subjekti ne mogu se pridružiti okvirnom sporazumu nakon što je on zaključen.

Trajanje okvirnog sporazuma

Trajanje okvirnog sporazuma generalno ne može biti duže od četiri godine, a može biti kraće. Direktiva omogućava da ovo trajanje bude premašeno samo „u izuzetnim slučajevima koji su propisno opravdani, naročito predmetom okvirnog sporazuma“.

Recitativ 62 Direktive pojašnjava ovo pitanje na sljedeći način:

„Takvi slučajevi, koji bi trebali biti propisno opravdani, naročito predmetom okvirnog sporazuma, mogli bi se, na primjer, pojaviti kada je privrednom subjektu potrebna oprema za koju je razdoblje amortizacije duže od četiri godine, a koja mora biti dostupna u svakom trenutku tokom cjelokupnog trajanja okvirnog sporazuma.“

Dobro razumijevanje prirode određenog tržišta i nabavki koje treba obaviti od suštinskog je značaja kada se odlučuje o trajanju ugovora. Pažljivo treba razmotriti izbalansiranost koristi od dugoročnih aranžmana – kao što su smanjeni troškovi i brži postupci nabavke – sa posljedicama potencijalnog ograničavanja konkurencije tokom određenog perioda. Na primjer, može biti pogodnije dodijeliti kratkoročniji okvirni sporazum za nabavku izvjesne vrste opreme informaciono-komunikacione tehnologije, gdje se tehnološke promjene odvijaju brzo (što znači da proizvodi brzo zastarijevaju) i gdje se često javljaju novi učesnici na tržištu.

Pitanja obuhvaćena okvirnim sporazumom

Sadržaj okvirnog sporazuma nije naveden u Direktivi, iako možda propisi na nacionalnom nivou pokrivaju ovo pitanje. Jedan okvirni sporazum obično uključuje detalje o sljedećem: o stranama sporazuma; trajanju, predmetu, uslovima koji važe za ugovore koji se dodjeljuju na osnovu okvirnog sporazuma, način na koji se ugovori dodjeljuju, uključujući kriterije za dodjelu („calling-off“) ili aranžmane za dalje („mini“) nadmetanje i kriterije koji će se primjenjivati; kao i ponuđene troškove ili metodologiju troškova za buduće dodjele.

Dodjela ugovorâ na osnovu okvirnog sporazuma

Kako se dodjeljuju ugovori na osnovu okvirnog sporazuma koji je zaključen sa samo jednim privrednim subjektom (sporazum sa jednim dobavljačem)? Kada je u pitanju okvirni sporazum sa jednim dobavljačem, Direktiva predviđa da ugovore treba dodjeljivati u okviru granica propisanih uslova koji su utvrđeni okvirnim sporazumom. Ova odredba znači da naručilac dodjeljuje ugovor direktno privrednom subjektu bez daljeg nadmetanja. Naručilac, ako je potrebno, može da kontaktira privredni subjekt koji je strana okvirnog sporazuma u pisanoj formi, zahtijevajući da dopuni svoju ponudu. Međutim, nikakve suštinske izmjene ugovora ne mogu se izvršiti nad uslovima koji su određeni u okvirnom sporazumu, a okvirni sporazum se ne smije koristiti na nepropisan način ili na takav način kojim bi se spriječila, ograničila ili narušila konkurencija.

Kako se ugovori dodjeljuju na osnovu okvirnog sporazuma koji je sklopljen sa više privrednih subjekata (sporazum sa više dobavljača)? Kada je ugovor sklopljen sa više privrednih subjekata, naručilac ima izbor između tri načina za dodjeljivanje ugovora:

- Opcija 1: putem dodjele ugovora direktno određenom privrednom subjektu primjenjujući uslove i objektivne uslove utvrđene unaprijed u okvirnom sporazumu, bez ponovnog otvaranja nadmetanja;
- Opcija 2: putem ponovnog otvaranja nadmetanja između privrednih subjekata koji su strane okvirnog sporazuma, pozivajući sve privredne subjekte iz okvirnog sporazuma koji su u mogućnosti da izvrše ugovor da učestvuju („mini nadmetanje“);
- Opcija 3: putem dodjeljivanja ugovora djelimično bez ponovnog otvaranja nadmetanja, u skladu sa Opcijom 1, i djelimično sa ponovnim otvaranjem nadmetanja između privrednih subjekata koji su strane okvirnog sporazuma, u skladu sa Opcijom 2.

Prilikom oglašavanja i zaključivanja okvirnog sporazuma sa više dobavljača, naručioci bi trebali jasno naznačiti kako će se ugovori dodjeljivati, a okvirni sporazum treba uključivati odredbe koje se odnose na način dodjeljivanja ugovora.

Opcija 1 – Dodjela ugovora privrednom subjektu bez daljeg nadmetanja: Naručilac može koristiti prvu opciju kada su svi uslovi utvrđeni okvirnim sporazumom. Kada naručilac želi koristiti ovu opciju i dodijeliti ugovor direktno jednom privrednom subjektu u okvirnom sporazumu:

- to mora uraditi slijedeći uslove date u okvirnom sporazumu, koji trebaju utvrditi:
 - sve uslove za reguliranje nabavki datih radova, usluga ili dobara;
 - objektivne uslove za određivanje koji od privrednih subjekata, strana tog sporazuma, treba izvršiti radove, pružiti usluge ili nabaviti dobra o kojima je riječ;
- strane ne smiju ni pod kojim uslovima bitno mijenjati uslove određene okvirnim sporazumom;
- dodjela ugovora ne smije biti izvršena na nepropisan način ili na takav način kojim bi se spriječila, ograničila ili narušila konkurencija.

U praksi, dodjeljivanje se može vršiti na nekoliko načina, u zavisnosti od uslova okvirnog sporazuma. Na primjer, rangiranje se može primjenjivati tako da (1) se ugovor uvijek najprije nudi prvorangiranom privrednom subjektu; ili (2) se dodjela ugovora može rotirati između privrednih subjekata; ili (3) se privrednim subjektima može dodijeliti unaprijed dogovoreni procenat ukupne vrijednosti ili broja ugovora dodijeljenih na osnovu okvirnog sporazuma. Treba voditi računa da se obezbijedi da, bez obzira koja se metoda primjenjivala, to bude transparentno i da obezbjeđuje jednak tretman privrednih subjekata koji su strane sporazuma.

Opcija 2 – Dodjela primjenom mini nadmetanja: Naručilac može koristiti drugu opciju, tj. mini nadmetanje kada nisu svi uslovi propisani okvirnim sporazumom. Opći uslov je da se postupak mini nadmetanja mora zasnivati na istim uslovima koji važe i za dodjeljivanje okvirnog sporazuma. Direktiva, međutim, predviđa da u procesu mini nadmetanja ti uslovi mogu biti „preciznije formulirani“. Ona također omogućava da se primjenjuju i drugi uslovi za dodjelu okvirnog sporazuma koji se pominju u dokumentaciji o nabavci. Ova odredba i dalje podliježe načelu da stranke ne smiju ni pod kojim uslovima bitno mijenjati uslove utvrđene okvirnim sporazumom.

Svi privredni subjekti u okvirnom sporazumu koji su sposobni da izvrše ugovor pozivaju se da učestvuju u nadmetanju na toj osnovi kako bi se obezbijedili jednak tretman, nediskriminacija i transparentnost.

Član 33(5) utvrđuje osnovne uslove za provođenje mini nadmetanja:

- Naručilac mora da se konsultuje sa privrednim subjektima koji su sposobni za izvršenje ugovora.
- Naručilac mora da obavijesti privredne subjekte u pisanom obliku o mini nadmetanju.
- Vremenski rok koji se određuje za dostavljanje ponuda mora biti dovoljno dug da omogući dostavu ponuda za svaki pojedinačni ugovor, uzimajući u obzir faktore kao što su složenost predmeta ugovora i vrijeme potrebno za dostavljanje ponuda.
- Ponude se dostavljaju u pisanom obliku.
- Sadržaj ponuda ostaje u tajnosti sve do isteka predviđenog roka za podnošenje ponuda.
- Ugovor se dodjeljuje onom ponuđaču koji je dostavio najbolju ponudu na osnovu kriterija za dodjelu navedenih u dokumentaciji o nabavci za okvirni sporazum.
- Dodjeljivanje ne smije biti izvršeno na nepropisan način ili na način koji sprečava, ograničava ili narušava konkurenciju.

Nikakvi zakonski vremenski rokovi se ne preciziraju, a način pozivanja privrednih subjekata da učestvuju i podnesu ponude ne navodi se detaljno, ali to ne znači da postupak treba provesti na nejasan ili nestrukturiran način. Proces dodjeljivanja se mora provesti u skladu sa općim pravnim načelima i u skladu sa načelima Ugovora,⁴ uključujući zahtjev da se postupak provede na transparentan način, kako bi se obezbijedili jednak tretman i nediskriminacija. Dozvoljeno je koristiti elektronske licitacije prilikom mini nadmetanja.

Opcija 3 – Dodjela djelimično sa i djelimično bez ponovnog otvaranja nadmetanja: Naručilac može koristiti ovu opciju kada okvirni sporazum utvrđuje sve uslove za nabavku datih radova, usluga ili dobara.

Dodjeljivanje ugovora može biti djelimično u skladu sa Opcijom 1 (bez ponovnog otvaranja nadmetanja) i djelimično u skladu sa Opcijom 2 (uz ponovno otvaranje nadmetanja). Korištenje ove opcije mora se navesti u dokumentaciji o nabavci za okvirni sporazum.

Kada se primjenjuje ova opcija, u dokumentaciji o nabavci za okvirni sporazum moraju biti navedeni objektivni kriteriji koji će se primjenjivati prilikom odlučivanja o dodjeli ugovora tj. da li će biti sa ili bez ponovnog otvaranja nadmetanja. Dokumentacija o nabavci također mora precizirati koji uslovi mogu podlijetati ponovnom otvaranju nadmetanja.

Važno je napomenuti da se ove odredbe također primjenjuju i na svaku „partiju“ pod okvirnim sporazumom, za koju su svi uslovi pod kojima se nabavljaju radovi, usluge ili dobra o kojima je riječ utvrđeni u okvirnom sporazumu. Ove odredbe se primjenjuju bez obzira da li su utvrđeni uslovi pod kojima se vrši nabavka datih radova, usluga ili dobara na osnovu drugih partija.

Svakako, strane ne smiju ni pod kojim uslovima bitno mijenjati uslove utvrđene u okvirnom sporazumu, a dodjela se ne smije vršiti na nepropisan način ili na način koji sprečava, ograničava ili narušava konkurenciju.

Obavještavanje i period mirovanja

Naručilac koji dodjeljuje okvirni sporazum mora ispoštovati uobičajene zahtjeve koji se tiču obavještavanja i perioda mirovanja kada je okvirni sporazum sklopljen. Standardni oblik obavještenja o dodjeli ugovora mora se objaviti u *SLEU* kada je procijenjena ukupna vrijednost ugovora koji se dodjeljuju na osnovu okvirnog sporazuma iznad relevantnog EU finansijskog praga. Vidjeti također SIGMA Informativni dokument o javnim nabavkama br. 6, *Oglašavanje*.

Ne postoji obaveza u Direktivi da se objavljuje obavještenje o dodjeli ugovora kada je ugovor dodijeljen na osnovu okvirnog sporazuma. Međutim, države članice mogu propisati da naručioci trebaju grupisati na kvartalnoj osnovi obavještenja o rezultatima postupaka javnih nabavki za ugovore koji se dodjeljuju na osnovu okvirnog sporazuma. U tom slučaju, naručioci šalju grupna obavještenja u roku od 30 dana od završetka svakog kvartalnog perioda.

Zahtjevi za obavještavanjem i poštovanjem zahtjeva za periodom mirovanja kada je ugovor dodijeljen razlikuju se u skladu sa nacionalnim propisima. Razlog za ovo je činjenica da odredbe Direktive o pravnim lijekovima kojima je obuhvaćena ova situacija sadrže derogacije, što znači da je na svakoj državi članici da sama odluči da li će ove derogacije usvojiti ili neće. Vidjeti SIGMA Informativni dokument o javnim nabavkama br. 12, *Pravni lijekovi*.

Napomena o praksi – Upravljanje okvirnim sporazumom

Naručioci koji provode okvirni sporazum trebaju tim sporazumom proaktivno upravljati i nadgledati ga. Važno je, na primjer, da naručioci naručuju samo u onom opsegu okvirnog

⁴ Ugovor o funkcioniranju Evropske unije – prečišćena verzija Ugovora o funkcioniranju Evropske unije, *Službeni list Evropske unije*, OJ C 326, 26. oktobar 2012. U Informativnom dokumentu o javnim nabavkama ovaj Ugovor se pominje kao „UFEU“ ili kao „Ugovor“.

sporazuma kako je oglašeno i da metoda dodjeljivanja ugovora bude u skladu sa okvirnim sporazumom i odredbama Direktive.

Također se mora voditi računa da se obezbijedi to da se okvirni sporazumi ne sklapaju na način koji narušava konkurenciju i da se ne primjenjuju nepropisno.

Komunalne djelatnosti

Odredbe u Direktivi o nabavkama u komunalnim djelatnostima⁵ o okvirnim sporazumima su daleko manje detaljne i manje preskriptivne od takvih odredaba u Direktivi.

- Naručioci ne smiju koristiti okvirne sporazume „nepravilno ili na način kojim bi onemogućili, ograničili ili narušili konkurenciju“.
- Definicija okvirnog sporazuma suštinski je ista kao i u Direktivi.
- Maksimalno trajanje okvirnog sporazuma je osam godina, „osim u propisno opravdanim slučajevima, naročito vezanim za predmet okvirnog sporazuma“.
- Ugovori koji se baziraju na okvirnom sporazumu dodjeljuju se na osnovu objektivnih pravila i kriterija, koji moraju obezbijediti jednak tretman privrednim subjektima koji su strana okvirnog sporazuma.
- Naručioci mogu koristiti mini nadmetanja, ali Direktiva o nabavkama u komunalnim djelatnostima ne uključuje detaljna pravila o njihovom provođenju. Mini nadmetanja, ipak, moraju biti organizirana na sljedeći način:
 - Mini nadmetanje mora biti organizirano između privrednih subjekata koji su strane okvirnog sporazuma.
 - Naručilac mora odrediti vremenski okvir za mini nadmetanje koji je dovoljno dug da omogući da se ponude podnesu.
 - Dodjela ugovora mora se vršiti na osnovu kriterija o dodjeli, utvrđenih u specifikacijama okvirnog sporazuma.

⁵ Direktiva 2014/25/EU o javnim nabavkama subjekata koji posluju u sektorima vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga i stavljanju van snage Direktive 2004/17/EZ.

Dodatne informacije

Publikacije

SIGMA (2015), *Public Procurement Training Manual* [Priručnik iz oblasti javnih nabavki]– Modul 4, OECD Publishing, Paris, <http://www.sigmaweb.org/publications/public-procurement-training-manual.htm>

Informativni dokumenti o javnim nabavkama

<http://www.sigmaweb.org/publications/key-public-procurement-publications.htm>

SIGMA (2016), *Advertising* [Oglašavanje], Brief 6, OECD Publishing, Paris

SIGMA (2016), *Central Purchasing Bodies* [Tijela za centralizirane nabavke], Brief 20, OECD Publishing, Paris

SIGMA (2016), *Framework Agreements* [Okvirni sporazumi], Brief 19, OECD Publishing, Paris

SIGMA (2016), *Procurement Tools* [Mehanizmi javnih nabavki], Brief 11, OECD Publishing, Paris

SIGMA (2016), *Public Procurement Procedures* [Postupci javnih nabavki], Brief 10, OECD Publishing, Paris

SIGMA (2016), *Setting the Award Criteria* [Utvrđivanje kriterija za dodjelu ugovora], Brief 8, OECD Publishing, Paris

SIGMA (2016), *Understanding the EU Financial Thresholds* [Finansijski pragovi EU], Brief 5, OECD Publishing, Paris

Drugi izvori

European Commission (2005), *Explanatory Note: Framework Agreements – Classic Directive* [Evropska komisija (2005), *Objašnjenje: Okvirni sporazumi – Klasična Direktiva*], CC/2005/03 rev. 1, 14 July 2005, Brussels,

<http://ec.europa.eu/geninfo/query/resultaction.jsp?QueryText=Explanatory+Note%3A+Framework+Agreements+%E2%80%93+Classic+Directive&sbtSearch=Search&swlang=en>